

Силабус курсу

Назва українською мовою	Музична етнографія та фольклористика	
Назва англійською мовою	Musical ethnography and folklore	
Код	02 – культура і мистецтво	
Спеціальність	025 – Музичне мистецтво	
Фахова кваліфікація	Музикознавство	
Освітня програма	бакалавр музичного мистецтва	
Рівень освіти	перший (бакалавр)	
Рік навчання	1-3 семестри	
Форма навчання	Денна та заочна	
Кількість годин / кредитів ECTS	120/4	
Розподіл годин за видами занять	Лекційні та практичні заняття	Самостійні заняття
	60+15 годин - денна форма 16+4 годин – заочна форма	45 годин – денна форма 100 годин – заочна форма
Контрольні заходи	Залік – 2 семестр Екзамен – 3 семестр	
Статус дисципліни	Обов'язкова, цикл практично-професійних дисциплін	
Мова викладання	українська	

Кадрове забезпечення

Викладач (ЧИ КАФЕДРА)	Осадча Світлана Вікторівна, доктор мистецтвознавства, професор, завідувачка кафедри історії музики та музичної етнографії
E-mail та інші Контакти	svetikvick@gmail.com https://orcid.org/0000-0002-0037-0787

Цілі та предметні результати навчання

Цілі дисципліни	Курс "Музична етнографія та фольклористика" є складовою частиною єдиного вузівського циклу музично-історичних дисциплін і розрахований на студентів музикознавчих та виконавських спеціалізацій. Предметом курсу є народна музична культура в орієнтації, насамперед, на українську культуру в цілому, а також на традиції слов'янських народів, що населяють територію півдня України. При цьому, з метою більш широкого огляду і поглибленого розуміння жанрової природи фольклору, до розгляду залучається матеріал контрастних культур як слов'янських, так і не слов'янських народів, що доповнює уявлення про сутність обрядових дійств, епос, функціональну природу народного музиціювання. <i>Метою курсу</i> є досягнення адекватних і обґрунтованих уявлень про суть музичного фольклору і народного музиціювання в цілому, що повинно забезпечити надалі здатність здобувачів до
------------------------	---

	<p>професійних міркувань і занять предметом народної творчості у практичній діяльності. Практична частина курсу передбачає також формування у студентів правильної системи естетичних орієнтацій і цінностей, що будуть обумовлювати надалі їхнє ставлення до глибинних шарів усної традиції у вітчизняній та зарубіжній культурі.</p>
<p>Компетентності</p>	<p>Загальні (за освітньою програмою)</p> <p>ЗК 1. Здатність до спілкування державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК 2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК 4. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.</p> <p>ЗК 5. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК 6. Навички міжособистісної взаємодії.</p> <p>ЗК 7. Здатність бути критичним і самокритичним.</p> <p>ЗК 8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК 9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК 11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.</p> <p>ЗК 12. Здатність працювати автономно.</p> <p>ЗК 13. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.</p> <p>ЗК 14. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.</p> <p>ЗК 15. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).</p> <p>ЗК 16. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК 17. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>Спеціальні (за освітньою програмою)</p> <p>СК 3. Здатність усвідомлювати художньо-естетичну природу музичного мистецтва.</p> <p>СК 4. Здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між теорією та практикою музичного мистецтва.</p> <p>СК 5. Здатність використовувати знання про основні закономірності й сучасні досягнення у теорії, історії та методології музичного мистецтва.</p> <p>СК 6. Здатність використовувати професійні знання та навички в процесі творчої діяльності.</p> <p>СК 7. Здатність володіти науково-аналітичним апаратом та використовувати професійні знання у практичній діяльності.</p> <p>СК 9. Здатність розуміти основні шляхи інтерпретації художнього образу.</p> <p>СК 10. Здатність застосовувати базові знання провідних музично-теоретичних систем та концепцій.</p> <p>СК 11. Здатність оперувати професійною термінологією.</p> <p>СК 12. Здатність збирати, аналізувати, синтезувати художню інформацію</p>

	<p>та застосовувати її в процесі практичної діяльності.</p> <p>СК 13. Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків.</p> <p>СК 15. Здатність здійснювати редакторську / менеджерську/ лекторську/ аранжувальну / звукорежисерську діяльність в сфері музичного мистецтва.</p> <p>СК 16. Здатність використовувати засоби масової інформації для просвітництва, популяризації та пропаганди досягнень музичної культури.</p> <p>СК 17. Здатність застосовувати традиційні і альтернативні інноваційні технології музикознавчої, виконавської, композиторської, диригентської, педагогічної діяльності.</p> <p>СК 18. Здатність свідомо поєднувати інновації з усталеними вітчизняними та світовими традиціями у виконавстві, музикознавстві та музичній педагогіці.</p> <p>(поглиблені для курсу)</p> <ul style="list-style-type: none"> – Здатність володіти понятійним апаратом та музичною термінологією; – Здатність формувати уявлення про основні історичні епохи в житті людства, знати й ділитися знаннями про історичні події, факти життя й діяльності діячів минулого; – Здатність володіти основними поняттями теорії, історії музики та розуміти у їх системно-структурних зв'язках; – Здатність вміти аналізувати музичні твори, функції музичного мистецтва у їх єдності з філософськими, естетичними та моральними аспектами (визначати форму, зміст і елементи музичного мовлення); – Здатність розрізняти основні закономірності розвитку жанрів музичного мистецтва.
<p>Результати навчання</p>	<p>(за освітньою програмою)</p> <p>РН 4. Аналізувати музичні твори з виокремленням їх належності до певної доби, стилю, жанру, особливостей драматургії, форми та художнього змісту.</p> <p>РН 6. Демонструвати спроможність до самостійного дослідження наукової проблеми в галузі музичного мистецтва та написання роботи відповідно до вимог, готовність дискутувати і аргументувати власну позицію.</p> <p>РН 7. Володіти методами опрацювання музикознавчої літератури, узагальнення та аналізу музичного матеріалу, принципами формування наукової теми та розуміння подальших перспектив розвитку даної проблематики в різних дослідницьких жанрах.</p> <p>РН 8. Демонструвати володіння музично-аналітичними навичками в процесі створення виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій.</p> <p>РН 11. Застосовувати теоретичні знання та навички в редакторській / менеджерській / лекторській / звукорежисерській практичній діяльності.</p> <p>РН 12. Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.</p> <p>РН 14. Використовувати на професійному рівні методи та прийоми викладання гри на інструменті / вокалу /диригування / теорії, історії музики / композиції.</p>

	<p>PH 15. Демонструвати музично-теоретичні, культурно-історичні знання з музичного мистецтва.</p> <p>PH 17. Демонструвати аргументовані знання з особливостей музичних стилів різних епох.</p> <p>(поглиблені для курсу)</p> <ul style="list-style-type: none"> – зберігати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства, використовувати різні види та форми науково-дослідної роботи. – вміти шукати, збирати, аналізувати данні, матеріали, мистецьку фактологію, – визначати роль професійних музикантів та народних виконавців у розвитку культури регіонів; давати порівняльну характеристику музики різних народів в контексті міжпредметних зв'язків; – застосовувати теоретичні знання у дослідницькій та лекторській практиці
<p>Вимоги до підготовки слухачів (міждисциплінарні зв'язки, що сприяють вивченню дисципліни)</p>	<p>«Музична етнографія та фольклористика» є дисципліною, що використовує досягнення та методи фундаментальних та прикладних наук, основних дисциплін попереднього циклу професійної та практичної підготовки. Курс кореспондує з курсами історії музики, спеціальним класом; має вихід на курс лекторської практики. Це забезпечує можливість викладання дисципліни з урахуванням професійної орієнтації майбутніх бакалаврів за спеціальністю 025 – Музичне мистецтво.</p>
<p>Зміст дисципліни</p>	<p>Тема 1. Феномен фольклору та фольклористика. Традиційна культура та музичний фольклор.</p> <p>1.1. Визначення фольклору. Ритуал, обряд, традиція (<i>пояснення, проблемні завдання</i>).</p> <p>1.2. Обрядові та необрядові форми фольклору. Типи обрядів (<i>пояснення, дискусія</i>).</p> <p>1.3. Традиційна картина світу. Музична мова та звукові коди традиційної культури. Принципи музичного мислення у традиційній культурі. Звуковисотність у системі народного музичного мислення. (<i>аналіз теоретичних положень, обговорення</i>).</p> <p>Тема 2. Жанрова система обрядового фольклору.</p> <p>2.1. Пісні та обряди річного календарного циклу. (<i>пояснення, дискусія</i>).</p> <p>2.2. Весільна гра та її національні різновиди (<i>аналіз теоретичних положень, обговорення</i>).</p> <p>Тема 3. Позаобрядові форми та жанри фольклору.</p> <p>3.1. Народний епос (<i>пояснення, дискусія</i>).</p> <p>3.2. Ліричні жанри фольклору та лірична пісня (<i>аналіз теоретичних положень, обговорення</i>).</p> <p>3.3. Функціональні жанри фольклору. Пісні та приспівки (<i>пояснення, проблемні завдання</i>).</p> <p>Тема 4. Інструментальна традиція у народній музиці.</p> <p>4.1. Народний інструментарій. Класифікація (<i>пояснення, дискусія, категоріальні визначення, прагматичні проєкції</i>).</p> <p>4.2. Проблема сольної та ансамблевої гри, акомпаніменту у народно-музичній практиці (<i>аналіз теоретичних положень, обговорення</i>).</p>

<p>Дидактичні методи</p>	<p>За засобом передачі інформації:</p> <ul style="list-style-type: none"> • комунікативні (бесіда, дискусія, розповідь, пояснення, інструктаж, діалог); • наочні (ілюстрація, демонстрація, спостереження); • практичні (ділова гра, творчий пошук, тренувальні вправи; порівняльний аналіз); • метод проблемного викладу та проблемного засвоєння. <p>За ступенем самостійності мислення</p> <ul style="list-style-type: none"> • репродуктивні, • проблемно-пошукові, • евристичні; <p>За ступенем керування навчальною діяльністю</p> <ul style="list-style-type: none"> • під керівництвом викладача (індуктивно-дедуктивні), • самостійна робота студентів. <p>У разі роботи в дистанційному режимі може використовуватись віртуальне навчальне середовище MOODLE, Google Classroom; комунікаційна платформа Zoom, Meet та ін.. Поточна комунікація з викладачем здійснюється через месенджери чи електронну пошту (за вибором академічної групи).</p>
<p>Література</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Брайчевський М. Ю. Походження Русі. - К., 1968. 2. Грица С. И. Мелос української епіки. - К., 1979. 3. Грінченко М. О. Вибране. - К., 1959. 4. Іваницький А. І. Українська музична фольклористика: методологія і методика. - К., 1997. 5. Іваницький А. І. Українська народна музична творчість. - К., 1990. 6. Іваницький А. І. Український музичний фольклор. – Вінниця, 2004. 7. Квітка К. В. Вибрані статті. У 2 ч. - К: Ч. 1. 1985, Ч. 2. 1986. 8. Кирдан Ю., Омельченко А. Народні співці-музиканти на Україні. - К., 1980. 9. Колесса Ф. М. Музикознавчі праці. - К., 1970. 10. Колесса Ф. М. Українська усна словесність. - Львів, 1938. 11. Колесса Ф. М. Фольклористичні праці. - К., 1970. 12. Колесса Ф. М. Мелодії українських народних дум. – К., 1969. 13. Кувеньова О. Ф. Громадський побут українського селянина. - К., 1966. 14. Курочкін О. В. Новорічні свята українців. - К., 1978. 15. Мацієвський І. Питання документації народної інструментальної музики.// Актуальні питання методики фіксації та транскрипції творів народної музики. – К., 1989. 16. Мельничук О. С. Розвиток структури слов'янського речення. - К., 1966. 17. Петров В. П. Етногенез слов'ян. - К., 1972. 18. Правдюк О. А. Українська музична фольклористика. - К., 1976. 19. Радост Іванова Българската фолклорна сватба. – София, 1984. 20. Федас Й. Ю. Український вертеп. - К., 1987. 21. Яценко Л. Українське народне багатоголосся. - К., 1962.

Література додаткова	<ol style="list-style-type: none"> 1. Балади. Родинно-побутові стосунки. - К., 1988. 2. Балади. Кохання та дошлюбіві взаємини. - К., 1987. 3. Буковинські народні пісні. - К., 1963. 4. Весілля. У 2 кн. - К., 1970. Весільні пісні. У 2 кн. - К., 1982. 5. Галицько-руські народні мелодії. Зібрані на фонограф Й. Роздольським. Списав і зредагував С. Людкевич. У 2 ч. - Львів: Ч. 1. 1906, Ч. 2. 1908. 6. Дитячий фольклор. Колискові пісні та забавлянки. - К., 1984. 7. Жартівливі пісні. Родинно-побутові. - К., 1967. 8. Закарпатські народні пісні. - К., 1962. 9. Ігри та пісні. Звичаєво-обрядова поезія трудового року. - К., 1963. 10. Інструментальна музика. - К., 1972. Історичні пісні. - К., 1961. 11. Квітка К. Народні мелодії з голосу Лесі Українки. У 2ч. - К.: Ч. 1. 1917, Ч. 2. 1918. 12. Квітка К. Українські народні мелодії. - К., 1922. 13. Колесса Ф. М. Мелодії українських народних дум. - К., 1969. 14. Коломийки.-К., 1969. 15. Колядки і щедрівки. Зібрав В. Гнатюк. В 2 т. - Львів, 1914. 16. Наймитські та заробітчанські пісні. - К., 1975. 17. Пісні великого Кобзаря. - К., 1964. 18. Пісні Сумщини. Фольклорні записи Дубравін В. В. - К., 1989. 19. Пісні Явдохи Зуїхи. Записав Г. Танцюра. - К., 1972. 20. Рекрутські та солдатські пісні. - К., 1974. 21. Співанки-хроніки. - К., 1972. 22. Танцювальні пісні. - К., 1970. 23. Українське народне багатоголосся. - К., 1963. 24. Українські народні пісні з Лемківщини. Зібрав О. Гижа. - К., 1972. 25. Українські народні романси. - К., 1961. 26. Хрестоматія української дожовтневої музики. - К., 1974. 27. Чумацькі пісні. - К., 1976. 		
Технічне забезпечення	Облаштована відповідними меблями аудиторія; фортепіано (рояль); доступ до інтернет; доступ до платформи Zoom та ін. (у випадку дистанційного навчання); основна і додаткова література, звуковідтворювальна апаратура.		
Сума стартових балів та балів за екзамен/залік переводиться до екзаменаційної оцінки згідно з таблицею:			
Метод оцінювання	Кількість	Мінімальна оцінка в балах	Максимальна оцінка в балах
Залік	1		
Екзамен	1	60	100
Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
90 – 100	A	відмінно	
82-89	B	дуже добре	
74-81	C	добре	
64-73	D	задовільно	

60-63	E	достатньо
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни
Політика курсу		
<i>Правила взаємодії</i>	Політика навчальної дисципліни визначається положеннями ОНМА імені А.В. Нежданової щодо організації освітнього процесу.	
<i>Додаткова інформація</i>	Силабус дисципліни «Музична етнографія та фольклористика» оновлено та ухвалено на засіданні кафедри історії музики та музичної етнографії (протокол № 13 від 03.07.2023 року) погоджено колегією забезпечення якості освіти (протокол № 3 від 03.07.2023), розглянуто на засіданні Науково-методичної ради (Протокол №6 від 03.07.2023) та затверджено на засіданні Вченої ради Одеської національної музичної академії імені А.В. Нежданової (Протокол №14 від 04.07.2023).	